

Susanna
KUBELKA

Sudie, Viena –
bonjour, Paryžiau!

„ŠIANDIEN MADAM PAREIS VĒLIAU“ AUTORĒS KNYGA

Alma littera

1

S K Y R I U S

Viena, 1971-ieji. Viskas prasidėjo nuo skambučio kelios dienos prieš Velykas. Tai buvo senokai, bet iki šiol prisimenu pokalbį, kuris pakeitė mano gyvenimą.

Buvo beveik devynios ryto, lauke vėjuota ir šalta. Tik spėjau papusryčiauti, ir suskambėjo naujutėlis baltutėlis telefonas.

– Panelė Valentin? – paklausė kažin koks vyras.

– Taip.

– Minutėlę...

– Kite? Sveika! – išgirdau bičiulės Ritos balsą. – Ruoškis, važiuoji į Budapeštą.

– Ir ko tenai?

– Vertėjaisi.

– Kodėl taip staiga? – susiraukiau.

Tais laikais Vengrija buvo už geležinės uždangos, o dingasis Budapeštas – apleistas, nuskurdęs, nykus ir pilkas. Kartą jau buvau ten pavasarį ir nušalau ausis. Ačiū, daugiau nenoriu.

– Taip, į Budapeštą, – patvirtino Rita. – Bet šįkart tau patiks.

Rita turėjo vertimų biurą. Tarp jos klientų buvo ir keli dideli viešbučiai su filialais užsienyje. Jei kokiam garbiam svečiui prireikdavo žmogaus, laisvai kalbančio angliškai ir prancūziškai, mandagaus ir turinčio geležinę kantrybę, ji samdydavo mane.

– Rita, aš nenoriu, – išpyškinau ryžtingai.

– Negirdi, ką sakau?

– Girdžiu. Tik nelabai turiu laiko. Dešimtą man anglų BSE, negaliu vėluoti.

– Kas tau dešimtą?

– Baigiamasis sesijos egzaminas! Anglų kalba! Raštu! Mirtinai svarbu! Kitaip negalėsiu tęsti mokslų.

– Aha! Ilgai ten būsi?

– Iki dvyliktos.

Rita patenkinta nusikvatojo.

– Tik pamanyk, atspėjau! Klientui pasakiau, kad prisistatysi pirmą valandą.

– Rita, man tai nepatinka!

– Tikrai? Šimtas dolerių per dieną grynais į saują plus apmokėtos visos kelionės išlaidos tau nepatinka?

Susmukau ant savo gražiosios raudonosios sofos. Kiek?! Už tokius pinigus aš, vargšė studentė, pasišvilpaudama gyvenčiam kelias savaites.

– Ką reikės lydėti?

– Amerikietį. Garsų žurnalistą. Vengrijoje pirmąkart vyksta rinkimai, ir jam reikia vertėjo.

– Rita, komunistinėse šalyse rinkimų nebūna.

– O Vengrijoje, regis, bus. Gyvensit Margitos saloje, geriausiame viešbutyje.

– Ir kodėl jis toks dosnus?

– Nes dirba baisiai turtingame laikraštyje. Pinigų turi kaip šieno. Jei reikia, išsinuomos sraigtasparnį, pietaus Atėnuose, o vakarieniaus Romoje. Jam tai kasdienybė.

– Iš kokio laikraščio?

– „ABC News“.

– O būstinė kur?

– Niujorke. Bet mano kliento veiklos sritis – Europos reikalai. Dirba Paryžiuje. Paryžiuje ir gyvena. Beje, labai prabangiai, nes kasdienėms išlaidoms gauna krūvas pinigų.

– Gerai, įtikinai. Kada ir kur turiu būti?

– Pirmą valandą „Sacherio“ viešbutyje. Ieškok pono Klifordo Tečerio. Elegantiškas, labai aukštas, labai nervingas. Kaip ir visi žurnalistai. Tik prašau, būk punktuoli, gerai?

– Gerai, pažadu.

Egzaminą išlaikiau nė nemirkitelėjusi. Tema buvo „Trise valtyje“. Ne, ne apie šauniai smagų Džeromo K. Džeromo romaną, o norėta išsiaiškinti, ar sugebame tą pačią istoriją papasakoti žvelgdami trijų vyrų akimis.

Man tai buvo vieni juokai.

Rašyti mėgstu nuo vaikystės, tad sugalvojau pasakojimą apie regatą prie Ki Vesto, kurioje dalyvauja nervingas ir irzlus žurnalistas Džimis, užkietėjęs rūkalius ir dėl to užsigyvenęs skrandžio opą biržos makleris Džo ir trečias herojus – drabužių dizaineris Ivas, išsyk nualpstantis, nes darbe pamiršo antakių pieštuką.

Vyrukai viską daro atbulom rankom, bet varžybas laimi, pasakui kiekvienas pasakoja, kodėl už sėkmę reikia dėkoti jam, ir tik-tai jam.

Parašiau dešimt puslapių, istorija išėjo smagi, susitvarkiau stebuklingai greitai ir pusę pirmos jau keliavau į viešbutį.

Vilkėjau supermoderniu ilgu juodu paltu, tikra palaima, nes praėjusią žiemą su trumpu vos nesusalau mirtinai, platėjančiomis kelnėmis ir ryškiai raudonu megztuku, kuri pati nusimezgiau iš pumpuruotų siūlų.

Plaukus sukėlusi surišau į uodegą, ir jokios kosmetikos – išmėginta gudrybė, nes tokia atrodau vaikiškai miela, tiesiog angelėlis. Iš patirties žinau: amerikiečiams šitokios – kaip sūris pelei. Žodžiu, buvau tikra: ponui Tečeruiu patiksiu.

Nesu seksbomba, vyrai mane pastebi tik iš antro karto, bet ir gerai. Nes tai, ką pamato pažvelgę antrąsyk, jiems patinka: mielas veidelis, didelės rudos akys, ilgos blakstienos, duobutės skruostuose, graškščios rankos, dailios kojos, liekna talija, rusvi variu tviskantys plaukai, siekiantys pečius.

Visa kita – vidinis grožis. Kitaip tariant, žavesys. Kai buvau vaikas, kepėjo žmona, storulė blondinė, sakydavo mano mamai: „Ta jūsų Kitė tokia žavuolė, toli eis.“ Ir iš tiesų ta „žavuolė“ man pasitarnavo labiau nei kitai merginai ilgos kojos ar dailus veidas.

Jei tik esi graži, tvarkinga, elegantiška, visi vyrai galvoja vieną ir tą patį: šitai panelei tai jau niekaip neįtaikysiu. Ir tada ima tavęs nekęsti. Tarkim, Rita. Vargsta metų metus. Graži kaip kino žvaigždė, o dažniausiai sėdi viena. Yra vyrų, kurie jos netgi bijo.

O manęs – ne. Manęs nebijo joks vyras.

Aš visada buvau apsupta gerbėjų. Kai penkiolikmetė mokiausi šokti, tereikėdavo jausmingai pažvelgti kavalieriui į akis, paliesti jam ranką, palaikyti dvi tris sekundes ilgiau nei dera, ir jis jau seka iš paskos kaip šunelis, vakarais jau cimpinėja alėja palei mano namus.

Toje alėjoje augo kuplūs baltai žydintys kaštonai, ir po jais mane pirmąsyk pabučiavo Klausas, Valteris, Jurgenas ir Kurtas, o Péteris, Feliksas ir Maksas pirmąkart ištarė: „Myliu!“, vasarą tenai matydavau žybsint jonvabalius, Kristofas ir Hansas lydėdavo mane iki mūsų kiemo vartelių, viskas buvo nekaltai platoniška, užtat jausminga ir gražu. Regis, gerbėjai manęs visada laukdavo po kaštonais, ir tai atrodė normalu.

Žodžiu, mano kelrodės žvaigždės vardas – Venera!

Aš nuolat buvau ką nors įsimylėjusi: meilę, gyvenimą, gražius gyvūnus, gėles, medžius, spingsinčias žvaigždes ir tviskančią visatą. Dosnųjį Kūrėją, leidžiantį mums dalyvauti nesuvokiamai didingame stebukle.

Niekada nebuvau šalta kaip varlė. Jeigu jau įsimyliu, tai beprotiškai, ir mane taip pat įsimyli beprotiškai. Tais laikais, apie

kuriuos pasakoju, buvau įsimylėjusi anglų ir vokiečių filologiją. Maniau, taip bus, kol baigsiu studijas.

Lauke buvo šalta ir vėjuota. Pagaliau įžengiau į prašmatnų viešbutį. Čia buvo maloniai šilta. Nusitraukiau kepuraitę ir pirštines.

– Laba diena, panele Valentin, – pasisveikino administratorius.

– Sveiki, pone Kurtai. Kaip sekasi?

– Darbai, darbai... Ponas, kurio ieškote, stovi anava tenai.

– Seniai laukia?

– Penkiolika minučių.

Aha, ponas išankstukas, dingtelėjo man. Ir vėl pasitaikė pilkas, amžinai skubantis, nelaimingas žmogėnas, nes pirmas įspūdis išties buvo pilkas: pilki plaukai, pilkas paltas, pilkas šalikas, pilkas dokumentų aplankas, pilkas veidas, pilki dūmai.

Vyras stovėjo prie židinio, godžiai traukė cigaretę ir nepatenkintas dėbčiojo į laukujes duris. Akivaizdžiai surukęs tipas.

Ką gi, tebūnie! Tokius vyrus pažįstu kaip nuluptus, jie – mano specializacija. Po dviejų minučių ir šitas pasidarys švelnus kaip avinėlis. Lažinamės? Jei ne metęs į mane pirmą žvilgsnį, tai po antro tikrai.

– *Mister Thatcher, I suppose?* Aš Kitė Valentin. Jūsų vertėja, – kreipiausi idealia Oksfordo studentės anglų kalba.

Bet ponas Klifordas liko šaltas kaip žuvis.

– Maniau, apskritai nepasirodysit, – sušnypštė perliedamas mane abejingu žvilgsniu.

– Atsiprašau. Man buvo nurodyta prisistatyti pirmą valandą.

– Taip, pirmą. O dabar trys minutės po pirmos! – lediniu balsu atšovė jis.

– Dovanokit, – sumurkiau.

Klifordas nervingai užgesino cigaretę.

– Tik pamanyk, už geležinės uždangos! Nekenčiu tokių kelionių. Šlykšti pasienio kontrolė. Esi nuolatinėj baimėj, kad gyvas

namo neparvyksi. Ar čia visas jūsų bagažas? – mostelėjo į dailių pintą lagaminėlį mano rankoje.

– Taip. Juk rytoj grįšim, tiesa?

Klifordas linktelėjo ir pagaliau pažvelgė man į veidą. Šįkart įdėmiai. Jo akys išsiplėtė iš nuostabos.

– Kuo jūs vardu?

– Kitė Valentin.

– Graži pavardė.

– Ačiū. O dar gimiau vasario keturioliktąją.

Jis nusišypsojo.

– O, laimingoji Valentina!

Staiga visą jo nervingumą it vėjas nupūtė. O aš pastebėjau balutėlius dantis ir putnias jausmingas lūpas. Klifordas buvo labai aukštas, visa galva aukštesnis už mane, antakiai juodi ir tankūs, akys rudos, su žaliais taškeliais. Žvilgsnis tikro žurnalisto: aštrus, pastabus, įdėmus – tarsi medžiojančios lūšies. Tai truputį menkino Klifordo didingumą, tačiau teikė savotiško laukinio žavesio.

Tikra tiesa, dingtelėjo man, ir sutrikusi nunarinau galvą.

– O, duobutės skruostuose! – pastebėjo Klifordas. – Kaip miela.

Jis pasilenkė paimti kelioninės rašomosios mašinėlės.

Nustebusi kilstelėjau antakius. Nes... kas ten jo rankoje? Mažutė elegantiška „Olivetti“, mano svajonių svajonė. Štai ji, guli dėkle su melsva rankena, tokia miela, kad netekau amo.

Klifordas nustebęs dėbtelėjo į mane.

– Kas nors negerai?

– Ne ne, nieko. Tiesiog gėriuosi jūsų rašomąja mašinėle.

– Mano mašinėle? Kodėl?

– Apie tokią svajoja visi Vienos studentai.

– Tai nusipirkit.

– Kad labai brangi. Bet baigusi studijas taip ir padarysiu.

Klifordas suraukė kaktą, lyg mėgintų kažką suprasti, paskui linktelėjo, praleido mane priekin ir abu išėjome į gatvę.

Lauke tebesiautė vėjai, bet mūsų jau laukė didžiulis juodas mercedesas su patogiomis odinėmis sėdynėmis ir tylenis blondinai vairuotojas vardu Maksas.

Aš ir ponas Klifordas sulipom vidun, o tada nutiko baisiai keistas dalykas: šis didis vyras, žurnalistas galiūnas prabilo apie... Ne, ne apie rinkimus Vengrijoje ar naftos kainas, šaltąjį karą, ekonomikos stebuklus ar savo laikraštį. Ne! Jį apsėdo vienintelė mintis: koks nelaimingas yra šeimoje.

Ir man tai visai patiko.

Anuomet Europoje nebuvo mados, kad vyrai pasakotų apie savo žmonas. Juolab svetimai jaunai moteriai, su kuria ką tik susipažino.

Kad ir kur būčiau buvusi, vedę vyrai meluodavo nemirksėdami, vaidindavo laisvus kavalierius, palikę „senę“ namie, nesigėdydami flirtuodavo su kiekviena dailia jaunikle.

Mane tai visada nervindavo. Tačiau dabar guodėsi ne bet kas, o ponas amerikietis, garsus žurnalistas. Be to, iššyk prisipažino, kad nėra laisvas. Tiesiog garbingumo įsikūnijimas, pamaniau sau. Tokiu žmogum galiu pasitikėti! Aklai!

Susidomėjusi klausiausi Klifordo ir sužinojau štai ką: jo žmona – frigidiška, švaistūnė, stora, pikta, arogantiška, nesukalbama. Jiedu vis dar miega vienoje lovoje, bet ant žmonos spintelės visada stovi dėžutė su ausų kamštukais, ir ji kasnakt pasigenda jų, o ne Klifordo. Tai buvo keista išpažintis, ir ji liejosi beveik iki pat Vengrijos pasienio.

– Ar dar nenusibodau? – ūmai paklausė Tečeris. – Turbūt nyki ta mano litanija?

– Oi ne! Man labai įdomu.

– Šiaip jau niekam apie tai nepasakoju. Bet jūs gyvenat Vienoje, aš Paryžiuje, taigi neišplepėsit jokiame mano pažįstamam, be to, jaučiu, kad suprantat mane. O mano žmona niekada nesuprato. Tikra tragedija!

Tuo metu pasiekėme geležinę uždangą, dalijusią Europą į dvi dalis, ir prasidėjo tikrinimai. Kratė mus kelias valandas. Klifordas baiminosi ne šiaip sau. Pasieniečiai vos neišardė viso mersedeso. Net Klifordo rašomąją mašinėlę ketino atimti, bet, laimė, išsisukom. Automatai, betono blokai, spygliuota viela, aštriadančiai šunys... Jautėmės tokie pažeminti ir įgąsdinti, kad iki pat Buda-pešto nepratarėme nė žodžio.

Tačiau dėl Klifordo neklydau. Jis buvo tikras džentelmenas, garbingas vyras. Laikėsi šauniai, pokštavo pamatęs apgailėtiną viešbutį ir skurdžius vonios kambarius, šaipėsi iš garsaus vandens kliokimo klozetuose, naktį išvaikančio visus miegus. Nesiskundė, kad maistas bekvapis ir beskonis, kad viešbučio orkestrantai neturi klausos, nes talentingieji seniai paspruko į Vakarų. O šauniausia buvo tai, kad jis nesibrovė pas mane neva supainiojęs kambarius, tarsi netyčia negraibė už rankų, neskaldė jokių dviprasmiškų anekdotų, nespoksojo man į kojas ar krūtinę. Dirbti su juo buvo malonumas!

Kitą dieną per spaudos konferenciją buvo kalbama vokiškai, bet jis nė kartelio nepurkštelėjo, kai per ilgai mąstydavau ieškodama tinkamo angliško žodžio. Netgi pasiūlė man pačiai pateikti klausimą, o paskui pagyrė:

– Gaila, kad negaliu pasikviesti jūsų į Paryžių. Esat labai talentinga vertėja. *You are a very intelligent young lady!*^{*}

Paskui nuvažiavome į garsųjį Žvejų bastioną, nuo kurio atsiveria miesto panorama, ir abu nusifotografavome.

– Gal užrašytumėt man savo adresą? – paprašė jis. – Atsiųčiau nuotrauką. Iš Paryžiaus.

Sekmadienio vakare labai patenkinti grįžome į Vieną.

– Išgerkim po taure, – pasiūlė Klifordas. – Čia pat, viešbutyje. Neprieštarausit? – Ir nusivedė mane į nuostabųjį Žydrąjį barą.

* Esate labai inteligentiška jauna ledi (angl.).

Radome vienintelį laisvą stalę kampe netoli durų, ir Klifordas paklausė, ko pageidaučiau.

– Ananasų su imbieriniu eliu, – pasakiau. – Jeigu tokio turi.

– Žinoma, turi, – patikino Klifordas, sau užsakė brendžio, tada atsiprašęs paliko mane vieną, nuėjo į savo kambarį.

Grižęs iš aplanko ištraukė voką ir padavė man.

Voke gulėjo trys šimtai dolerių, daug daugiau pinigų, nei buvom sutarę.

– Ačiū! – sušukau patenkinta. – Jūs labai dosnus. – Ir spustelėjau jam ranką, nors žinojau, kad Amerikoje taip dėkoti nepriimta.

Jis sugriebė mane už plaštakos, ilgokai laikė apglėbęs ir žvelgė katiniškomis akimis.

– Be žiedo? – ištarė žvelgdamas į pirštus. – Dar nesusižadėjusi?

– Ne, kol kas ne.

– Tačiau gerbėjų netrūksta, tiesa?

– Visaip būna.

– Kai atvažiuosite į Paryžių, mis Valentin, kviečiu pietų. Į nepaprastai garsų restoraną. Jaučiuosi kaltas, kad per mane dvi dienas tenkinotės prastu valgiu.

– Kada išskrendate?

– Ryt iš pat ryto, pirmu reisu. Sakykite atvirai: ar aš jums patinku?

– Jūs labai simpatiškas.

– Tačiau daug vyresnis už jus. Man keturiasdešimt ketveri.

O jums?

– Dvidešimt devyneri.

– Jaunesnė penkiolika metų! O atrodo kaip aštuoniolikmetė.

– Dėkoju už komplimentą.

– Čia ne komplimentas. Čia gryna teisybė. Be to, jūs žavi. Amerikiečiai europietes įsivaizduoja kaip tik tokias. – Jis žvilgtelėjo į laikrodį. – Deja, man metas. Bet minutėlė! Turiu jums dovaną.

– Juk ką tik sumokėjot, davėt krūvą pinigų.

– Ne ne, tai kas kita. Jums patiks, pamatysit. – Ir jis įteikė man savo rašomąją mašinėlę.

Nuščiuvusi spoksojau į nuostabią mažylę „Olivetti“, paskui pakėliau akis į Klifordą ir išlemenau:

– Ne ne, ačiū, aš negaliu...

Jis nusijuokė.

– Imkit, imkit. Redakcijoje guli penkios ar šešios tokios pat. Šita dabar jūsų. Kai spausdinsit, prisiminkit mane. – Ir atkišo vizitinę kortelę. – Būsit Paryžiuje, paskambinkit. Sutariam?

Klifordas palydėjo mane iki gatvės ir paliepė vairuotojui nuvežti namo.

Švytėdama iš laimės paskambinau Ritai į darbą.

– Sveika, čia Kitė. Žinok, nepadariau tau gėdos. Susitvarkiau puikiai.

– Žinau.

– Iš kur?

– Ponas Tečeris dėkojo.

– Ką, skambino?

– Aha.

– Klausyk, Rita, kokią dovaną gavau!

– Daugiau sumokėjo?

– Taip. Ir dar padovanojo rašomąją mašinėlę.

– Ką? Mažulę „Olivetti“? Tuoj sprogsiu iš pavydo.

– Melsvos spalvos „Olivetti Lettera 22“! Dėklas pilkos spalvos. Su melsva rankena, dviem melsvom juostelėm ir melsvu užtrauktuku. Ji tokia lengvutė. Tiesiog svajonė! Aš tokia laiminga, tokia laiminga. Dabar visą naktį neužmigsiu. Ta mašinėle atsi-pausdinsiu ir kursinius darbus, ir disertaciją, o kai gausiu daktaro laipsnį, tada žinai ką? Parašysiu romaną!

– Eik jau! – Rita prunkštelėjo. – Aš irgi buvau užsimojusi parašyti romaną, bet sukurpiau trisdešimt puslapių ir numečiau. Visi apie tai svajoja, tiktai retas parašo. Nes tai sunkus darbas. Tikrai ne tau!

– Manai? – nuliūdu.

– Tai tik laiko švaistymas. Bet paklausk... hm... šitokią brangią dovaną gavai. Gal jis lindo prie tavęs, ką?

– Ne, tikrai ne. O kodėl klausai?

– Jis smailus prie gražių moterų. Neseniai sužinojau.

– Kas tau sakė?

– „Sacherio“ viešbučio naktinis portjė. Kai Tečeris paskutinį kartą buvo Vienoje, visą naktį praleido „Mulenruže“. Į viešbutį grįžo septintą ryto. Ir ne vienas.

– Baik! Jis džentelmenas. Iškart pasisakė, kad vedęs. Apie žmoną daug pasakojo.

– Vadinasi, su tavim ne flirtavo?

– Nė minties neturėjo. Tik užsirašė namų adresą ir telefono numerį. Sakė, kai vėl bus Vienoje, paskambins. Tiesiog šiaip, iš draugiškumo. Aišku?

– Jei neapsireikš per tris dienas, tu jo daugiau niekada nepamatysi, – sausai reziūmavo Rita.

– Manai?

– Žinau. Iš patirties. Vyrai užmaršūs. Na, man reikia dirbti. Ryt pasikalbėsime.

Rita buvo teisi – Klifordas taip ir nepaskambino. Taigi išmečiau jį iš galvos. Tačiau vieną dieną gavau laišką iš Paryžiaus. Jame buvo nuotrauka, spalvota, atspausdinta ant gero popieriaus: mudu su Klifordu labai patenkinti stovime Žvejų bastione, vėjelis smagiai šiauria plaukus.

Kai geriau įsižiūrėjau į tą mielą šiltą nuotrauką, ūmai suvokiau, kad tai ne pabaiga, kad norėčiau susitikti su Klifordu dar kartą.

Pagalvojau – ir tuoj pamiršau.

Užgriuvo bemiegės naktys, egzaminai, trys seminarai, paskui prasidėjo atostogos. Valio! Nuo rudens gausiu stipendiją. Susižavėjusi skaičiau knygas, kad užsidirbčiau papildomai, ėmiausi vertimų, tad kokius aštuonis mėnesius Klifordą Tečerį buvau beveik pamiršusi.

Tačiau likimas lėmė taip, kad šis žmogus vėl atsirado mano gyvenime. Nors nepakrutinau nė piršto.

Prieš pat Kalėdas man paskambino gera bičiulė Irma. Prieš dešimtmetį ji slapta, rizikuodama gyvybe, iš Rytų Vokietijos paspruko į Prancūziją. Įsikūrė Paryžiuje, įsidarbino sekretore, nuo vieno prancūzo susilaukė sūnaus. Bet jau visą amžinybę nebuvau apie ją nieko girdėjusi.

– Sveika, Kite! Čia Irma.

– Irma? O Dieve! Kaip tu? Kaip tavo Mišulis? Ar jau eina į mokyklą? Ar sveikas?

– Viskas einasi kuo puikiausiai. Klausyk, Kite, turiu naujieną. Aš susižadėjau ir gruodžio trisdešimt pirmąją, per Silvestrą, rengiu smagų vakarėlį. Bus daug žmonių, ir tu turi būtinai atvažiuoti. Žinok, mes gyvenam nuostabiame bute...

– Kas tie „mes“? – nustebusi pertraukiau draugę, nes Irma ir jos sūnelio tėvas gyveno atskirai.

– Aš ir Patrikas, mano didžioji meilė. Susipažinom per Velykas. Jis dirba IBM, gerai uždirba. Žinai, atvažiuok tuoj po Kalėdų ir pavišėk pas mus.

– O nevarginsiu? Ką pasakys tavo Patrikas?

– Tikrai ne. Patriko nebus, išvažiuos į kaimą pas motiną, o Mišulis išrūko su tėvu į Alpes slidinėti. Būsim tik mudvi, pačios sau ponios. Turiu tiek visko tau papasakoti!

– Pirmiausia reikia sužinoti, kiek kainuos bilietai.

– Pasidomėk „Pakeleivių klube“, gal kas važiuoja ton pusėn ir tave pamėtėtų. Bus pigiau nei traukiniu.

– Gerai.

– Po keturių dienų būtum pas mane.

– Na, čia jau kaip Dievas panorės.

– Panorės, panorės. Juk esi stropi, mokaisi dieną naktį, argi ne taip?

– Pagal pažangumą universitete esu pirma, o bibliotekoj – paskutinė, kuri iš jos išeina. Bet ei, man toks gyvenimas patinka!

– O kaip meilė?

– Neturiu laiko. Aš įsimylėjusi studijas.

– Taigi pasimatysim Paryžiuje. Ryt vėl tau paskambinsiu. Ir nemėgink išsisukinėti!

Padėjau ragelį ir susimąščiau. Tik pamanyk! Irma išteka, turės normalią šeimą, kokios visada troško. Gyvena Vakarų Europoje, saugioje šalyje.

O aš vykstu pas ją.

Tačiau keista, kad esu kviečiama kaip tik dabar. Juk mudvi metų metus viena kitai siuntinėjom vien tik atvirukus. Ir staiga... Gal čia koks likimo pirštas? Be to, buvau įsitaisiusi naują gerbėją. Karlą, bendramokslį, mielą vyruką. Jis kaip tik pakvietė mane į Insbruką švęsti Naujųjų. Įsimylėti jo dar nespėjau, draugystė buvo platoniška, bet pažadėjau važiuoti. Ak, kaip kvailai išėjo!

Kiek pasvarsčiusi paskambinau mamai.

– Mama, žinai ką? Irma apsireiškė. Paskambino ir pakvietė į Paryžių.

– Kada?

– Kviečia atvažiuoti tuoj po Kalėdų.

– Puiku! Negi nesidžiaugi?

– Karlui pažadėjau, kad važiuosiu į Insbruką. Jis nori supažindinti mane su savo tėvais.

– Kiek metų nesimatėt su Irma?

– Trejus.

– Ilgokai. Karlą matai kasdien.

– Išties. O Paryžius taip vilioja.

– Ir važiuok. Papramogauk, kol jauna. Bus ką prisiminti. Ypač kai vėl kibsi į mokslus.

– O kaip Karlas? Negražu...

– Niekur jis nedings.

– Ką man jam pasakyti?

– Teisybę. Manau, tas vyrukas supratingas. Juk ne kasdien esi kviečiama į Paryžių.

– Taip manai?

– Šimtu procentų. Aš, tavim dėta, išsyk išdumčiau.

Taigi Paryžius!

Staiga suklausau. Kas čia dabar? Ogi širdis daužosi kaip pašėlusis, net ausyse spengia. Dieve mano, jau žinau! Regis, kažkas nutiks. Kažkas pašėlusio, jaudinančio, dar nepatirto laukia manęs Paryžiuje.

Keliai ėmė tirtėti taip, kad susmukau ant sofos. Nors nė sekundės negalvojau apie Klifordą Tečerį, ūmai supratau: šita kelionė pakeis mano gyvenimą.